

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVNE ZA 2022. GODINU

Sarajevo, srpanj 2023. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	2
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	6
1. PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....	8
5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....	9
6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
7. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2022. GODINU	11
8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
8.2. Pregled prihoda i primitaka	12
8.3. Bilanca stanja	12
9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA	12
9.1. Ugovori o djelu	12
10. JAVNE NABAVE.....	13
10.1. Nabava usluga održavanja softvera	13
11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	15
PRIVICI.....	15

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Institutu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj.

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Instituta za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Institutu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravilnik o unutarnjem ustroju nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara (točka 5. Izvješća);*
- *Institut je i u 2022. godini angažirao vanjske suradnike na osnovu ugovora o autorskom djelu na poslovima iz opisa sistematiziranih radnih mjesta (točka 9.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Instituta je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su

regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Instituta, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21.7.2023. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Instituta za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacijskim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Instituta za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na:

- Pravilnik o unutarnjem ustroju koji nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara BiH;
- nedostatke vezane za provedbu procedura javnih nabava, odnosno dosljednu primjenu Pravilnika o postupku izravnog sporazuma.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

Utvrđili smo da je Institut u 2022. godini, od ukupno pet prethodno danih preporuka, realizirao jednu preporuku, tri nije realizirao, dok jedna preporuka nije mogla biti ocijenjena u 2022. godini.

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Institut je dužan poduzeti mjere iz svoje mjerodavnosti u cilju usuglašavanja Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu s Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.	Nisu poduzimane aktivnosti u 2022. godini na usuglašavanju pravilnika o unutarnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	
2.	Institut je u obvezi okončati aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja i kontrole te izvršavati obveze propisane aktima nadležnih institucija, a u skladu s važećim propisima.	Institut nije okončao aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava financijskog upravljanja i kontrole.	
3.	Institut je dužan upošljavanje vršiti u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, poštujući načela zakonitosti i transparentnosti.	Institut je u 2022. godini postupao u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH.	
4.	Institut angažiranje na temelju ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu treba vršiti samo u izuzetnim slučajevima za konkretne poslove koji nisu redoviti i sistematizirani.	Angažiranje osoba putem ugovora o autorskom djelu za poslove koji su sistematizirani i odgovaraju opisu poslova stalno uposlenih u Institutu nastavljeno je i u 2022. godini.	

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
5.	Institut je dužan da za nabave procijenjene vrijednosti do 6.000 KM provodi procedure izbora dobavljača u skladu s Pravilnikom o postupku izravnog sporazuma, poštujući temeljna načela Zakona o javnim nabavama.	S obzirom na to da je u 2022. godini usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavama, pri čemu se izravni sporazum smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije. Preporuka više nije relevantna.	II

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizirane preporuke, preporuke čija je realizacija u tijeku, nerealizirane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je pet preporuka. Svih pet preporuka je dano zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Točka izvješća	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ³	
			Financijska izvješća	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	5.	Ustrojstvo i rukovođenje				
2.	6.	Sustav unutarnjih kontrola				
3.	6.	Sustav unutarnjih kontrola				
4.	9.1.	Ugovori o djelu				
5.	10.1.	Nabava usluga održavanja softvera				

³ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku.

5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Institut je osnovan 2004. godine kao samostalna državna upravna organizacija, a nadležan je da:

- U području standardizacije: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, sudjeluje u pripremanju tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sustav o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH, organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije.
- U području ocjenjivanja usklađenosti: sudjeluje u uspostavi i održavanju sustava certificiranja i homologizacije u skladu s europskim modelom. Zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije ispitnih laboratorija i asocijacije kalibracijskih laboratorija i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Unutarnji ustroj Instituta uređuje se Pravilnikom o unutarnjem ustroju koji donosi ravnatelj Instituta, uz suglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutarnjem ustroju iz 2006. godine, u Institutu su predviđena 52 radna mjesta.

Institut još uvijek nije usuglasio vlastiti Pravilnik o unutarnjem ustroju sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵. Naime, institucije Vijeća ministara BiH su bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustroju sa navedenim odlukama. Iako je rok za usuglašavanje Pravilnika Instituta sa odlukama Vijeća ministara BiH davno istekao, Institut po ovom pitanju u 2022. godini, nije poduzimao konkretne aktivnosti.

PREPORUKA 1

Institut je dužan poduzeti sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti kako bi usuglasio Pravilnik o unutarnjem ustroju sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

Institutom rukovodi ravnatelj koji ima zamjenika. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH. Mandat ravnatelja i zamjenika ravnatelja Instituta traje pet godina. Ravnatelju Instituta mandat je istekao 30.5.2022. godine, a javni oglas za izbor novog ravnatelja je objavljen 07.03.2023.

⁴ Službeni glasnik BiH broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH broj 30/13,67/15 i 51/18

godine. Zamjenik ravnatelja imenovan je od strane Agencije za državnu službu BiH po službenoj dužnosti 23.12.2019. godine, nakon provedenog javnog natječaja.

U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, u okviru Instituta djeluje Vijeće za standardizaciju BiH kao stručno savjetodavno tijelo koje usmjerava razvoj djelatnosti Instituta, a koje imenuje Vijeće ministara BiH. Vijeću za standardizaciju mandat je istekao 22.06.2021. godine te iako je Institut pripremio Prijedlog odluke o imenovanju članova Vijeća, isti još uvijek nisu imenovani.

6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Institut još uvijek nije u potpunosti uspostavio sustav finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁶, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Ranije su utvrđeni poslovni procesi i mape poslovnih procesa te dijagrami tijeka po organizacijskim jedinicama, a u 2022. godini su procijenjeni rizici za poslovne procese.

Nisu utvrđene kontrole koje umanjuju rizike niti je uspostavljen registar rizika. Također, nije uspostavljen sustav izvješćivanja rukovoditelja institucije o najznačajnijim rizicima te nisu definirane obveze rukovoditelja na svim razinama za uspostavljanje, razvoj i provedbu sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu je sačinjeno i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

PREPORUKA 2

Institut je dužan okončati aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Ocjena sustava unutarnjih kontrola je zasnovana na procesima koji su revidirani u okviru revizije finansijskih izvješća i revizije usklađenosti. Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju unutarnjih kontrola u Institutu koje se odnose na korištenje službenih vozila. Na putnim nalogima za službena vozila konstatirali smo svakodnevne relacije prikazane kao „loko vožnja“ koje su iznosile i do 150 kilometara dnevno, a nisu dokumentirane.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

PREPORUKA 3

Institut je dužan osigurati urednost evidencija o uporabi službenih vozila i s tim u svezi dokumentirati razloge evidentiranja značajne dnevne loko vožnje.

7. PRORAČUN INSTITUTA ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu⁷, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.513.000 KM (tekući izdaci 1.489.000 KM i kapitalni izdaci 24.000 KM). Proračunom je odobreno 40 uposlenih, a na 31.12.2022. godine Institut je imao 38 uposlenih. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Institutu bio je 38.

Institut je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financirao na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

Tijekom godine izvršeno je usklađivanje proračuna koje se odnosi na odobrena sredstva iz tekuće pričuve u ukupnom iznosu od 18.000 KM, za isplatu jednokratne pomoći u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH⁸.

Dakle, ukupno raspoloživi proračun za 2022. godinu je iznosio 1.531.000 KM, a realiziran je u iznosu od 1.455.582 KM.

Institut je izvršio dva prestrukturiranja rashoda proračuna u ukupnom iznosu od 38.000 KM, koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH.

8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Institut je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirano je da su iste sačinjene u skladu sa Pravilnikom o financijskom izvješćivanju.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.455.582 KM, što je za 75.418 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2022. godinu.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 42/22

⁸ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 4/23)

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (1.071.683 KM), naknade troškova uposlenih (174.912 KM), putne troškove (28.932 KM), ugovorene i druge posebne usluge (45.175 KM) i kapitalne izdatke (53.374 KM)

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 174.301 KM, što je za 75.699 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od prodaje standarda (106.390 KM), prihode od Ex-komisije (62.382 KM) i prihode od administrativnih pristojbi (5.529 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u prilogu Izvješća.

8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 110.092 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 319.360 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (104.125 KM), obveze prema dobavljačima (25.329 KM), obveze prema uposlenima (137.563 KM) i kratkoročna razgraničenja (52.344 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

U okviru ove točke navodimo utvrđene nepravilnosti i nedostatke u procesu upošljavanja i statusa uposlenih (angažiranih osoba).

9.1. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovoru o djelu u 2022. godini realizirani su u neto iznosu od 3.500 KM i manji su odnosu na prethodnu godinu za 14.900 KM. Po ugovoru o djelu angažirana je jednokratno jedna osoba za poslove otklanjanja nedostataka u arhivskom poslovanju u iznosu od 500 KM i jedna osoba jednokratno za analizu IT infrastrukture u iznosu od 3.000 KM.

Bruto izdaci za autorske honorare u 2022. godini iznosili su 15.155 KM i isti su veći u odnosu na prethodnu godinu za 4.444 KM. Po osnovu ugovora o autorskom djelu je angažirano 11 osoba. Četiri osobe su angažirane po potrebi za poslove ekspertnog ocjenjivanja usklađenosti

u oblasti protueksplozijske zaštite i stručne analize izvješća i prijedloga prema obrađenim i pristiglim zahtjevima – Ex-komisija u ukupnom iznosu od 5.789 KM, dok je sedam osoba angažirano po potrebi za poslove lektoriranja i prevođenja teksta u ukupnom iznosu od 9.366 KM. Poslovi lektoriranja i prevođenja odgovaraju opisu poslova suradnika za lektoriranje i prevođenje koji su stalno uposleni u Institutu.

Prema članku 600. Zakona o obligacijskim odnosima ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematiziranih radnih mjesta. Smatramo da je praksa angažiranja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovitih poslova nezakonita, netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor.

PREPORUKA 4

Preporučamo Institutu da u skladu sa zakonskim propisima koji reguliraju područje obligacijskih odnosa ugovore o djelu i autorskom djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu sistematizirani.

10. JAVNE NABAVE

Institut je donio Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama⁹.

Prema prezentiranim podacima¹⁰, Institut je u 2022. godini proveo tri konkurentna postupka javnih nabava u vrijednosti od 53.003 KM. Institut je putem izravnog sporazuma izvršio nabave u vrijednosti od 64.024 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 117.027 KM (71.409 KM iz tekućih izdataka i 45.618 KM iz kapitalnih izdataka).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

10.1. Nabava usluga održavanja softvera

Za usluge održavanja tri softvera koji su u vlasništvu Instituta provedena su tri postupka nabave putem izravnog sporazuma i zaključeni ugovori za:

- usluge održavanja softvera “e-protokola” u vrijednosti do 4.000 KM,
- usluge održavanja Informacijskog sustava za upravljanje standardima i informacijama (SMIS) u vrijednosti do 5.000 KM i
- usluge održavanja Informacijske i notifikacijske točke (ENP) u vrijednosti do 4.000 KM.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹⁰ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

Sva tri ugovora su zaključena na razdoblje od godinu dana, a usluge se vrše sukcesivno u skladu sa potrebama Instituta. Zbrojna vrijednost zaključenih ugovora za sva tri izravna sporazuma iznosi 13.000 KM. Pravilnikom o postupku izravnog sporazuma¹¹ definirano je da se postupak izravnog sporazuma može provesti kada je procijenjena vrijednost istovrsnih roba, usluga ili radova na godišnjoj razini jednaka ili manja od 6.000,00 KM. S obzirom na to da predmet nabave ima istu ili sličnu namjenu, pri čemu isti ponuđači u odnosu na prirodu djelatnosti kojom se bave mogu da je ispune, a procijenjena vrijednost prelazi vrijednosni razred izravnog sporazuma, Institut je bio u obvezi da provede konkurentski postupak. Navedeno dokazuje i činjenica da su sva tri ugovora zaključena sa istim dobavljačem.

PREPORUKA 5

Prilikom izbora postupka javne nabave Institut je obvezan voditi računa o ispunjenosti uvjeta propisanih Zakonom o javnim nabavama za svaki postupak nabave.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 90/14

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Institutu za 2022. godinu obavili su: Enes Alić - viši revizor za financijsku reviziju (voditelj tima), Aida Selimović – samostalni revizor za financijsku reviziju (članica tima) i Željko Ćavar – samostalni revizor za financijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvalitete Nacrta izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Enes Alić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-921/23

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.489.000	-13.000	1.476.000	1.402.208	95
Bruto plaće i naknade	1.139.000	-35.000	1.104.000	1.071.683	97
Naknade troškova uposlenih	156.000	22.000	178.000	174.912	98
Putni troškovi	31.000	0	31.000	28.932	93
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	23.000	0	23.000	17.950	78
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	28.000	0	28.000	18.939	68
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	8.000	3.000	11.000	9.763	89
Unajmljivanje imovine i opreme	12.000	-3.000	9.000	4.115	46
Izdaci za tekuće održavanje	30.000	0	30.000	28.252	94
Izdaci za osiguranje	4.000	0	4.000	2.487	62
Ugovorene i druge posebne usluge	58.000	0	58.000	45.175	78
2. Kapitalni izdaci	24.000	31.000	55.000	53.374	97
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	24.000	31.000	55.000	53.374	97
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.513.000	18.000	1.531.000	1.455.582	95
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	1.513.000	18.000	1.531.000	1.455.582	95

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Ravnatelj:
Aleksandar Cincar

Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	5.967	1.615	369
Novčana sredstva	0	0	100
Kratkoročna potraživanja	5.967	1.615	369
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	104.125	132.097	79
Stalna sredstva	1.079.779	1.072.782	101
Ispravka vrijednosti	975.654	940.685	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	104.125	132.097	79
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	110.092	133.713	82
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	215.235	105.666	204
Kratkoročne tekuće obveze	25.329	10.806	234
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	137.563	93.245	148
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	52.344	1.615	3.241
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	104.125	132.097	79
Izvori sredstava	104.125	132.097	79
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	319.360	237.764	134

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Ravnatelj:
Aleksandar Cincar

Pregled prihoda i primitaka u 2022. godini

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	250.000	0	250.000	174.301	70
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	250.000	0	250.000	174.301	70
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	250.000	0	250.000	174.301	70

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Ravnatelj:
Aleksandar Cincar

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo Instituta za standardizaciju BiH (u daljnjem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 11.05.2023. godine

Ravnatelj

Aleksandar Cincar